
Aan het Commissariaat voor de Media
Betreft: Wet op de vaste boekenprijs

Amsterdam, 16 april 2008

Geachte leden van het Commissariaat,

In vervolg op een steekproef naar nultarieven in de royalty-afrekeningen wil Stichting Auteursdomein een verzoek tot u richten om maatregelen te nemen die auteurs kunnen beschermen tegen de nadelige gevolgen van de uit de hand gelopen ramsj. Het gaat met name om ramsj van recent verschenen titels die is ontstaan doordat de wettelijke termijn waarbinnen de prijs van een boek vast moet zijn, is teruggebracht tot 1 jaar.

De stichting geeft in overweging om in de Wet op de Vaste Boekenprijs de verplichting op te nemen het geldende royaltypercentage voor de auteur te handhaven als de titel wordt overgedaan aan een opkoper en verramsjt. In de huidige situatie, die gebaseerd is op de ramsj van oude, slechtlopende titels, wordt er niets afgerekend als de boeken van de hand gaat onder de kostprijs. Ligt de prijs daarboven dan geldt de laagste royalty over de omzet-na-kosten. In de praktijk wordt de opbrengst niet aan de auteur meegedeeld. Meestal wordt er niets afgerekend.

De wetsaanpassing heeft een nieuw soort ramsj opgeroepen, van titels die nog in de winkel liggen. Deze staat aan het begin van de levenscyclus van de titel en is onderdeel van de verkoopmix. Al bij het drukken wordt een deel van de oplage voorbestemd voor het modern antiquariaat. Deels gebeurt dat om een extra verkoopkanaal aan te spreken, deels om gebruik te kunnen maken van het schaalvoordeel in de drukkosten. Deze vorm van ramsj biedt de uitgever het voordeel van een hogere marge op de boekhandelsomzet. De praktijk stimuleert de overproductie en schaadt uiteenlopende belangen van de auteur, die een goeiend deel van de omzet ziet verhuizen naar het nultarief. .

Aanleiding is het grote aantal recent verschenen titels dat in de ramsj verschijnt. Daaronder twee nominaties van de Librisprijs 2008, (*De literaire kring* van Marjolijn Februari en *De utopisten* van Louise Fresco) en opvallend veel lopende bestsellers (zoals *Het lot van de familie Meijer* van Charles Lewinsky, *De vliegeraar* van Khaled Hosseini, *Musicofilia* van Oliver Sacks en *Uitzicht* van Hella Haasse.)

De stichting vindt de termijn van 1 jaar vaste prijs erg kort. Ze is bezorgd dat die niet te handhaven is, omdat van veel titels geen maand van uitgifte bekend is. Dit stimuleert de overproductie en werkt het doordraaien van auteurs en titels in de hand. Als maatregel tegen de overproductie stelt ze een termijn voor die daadwerkelijk vast is, en pas wordt opgeheven in surséance of faillissement.

Ook vraagt ze of het Commissariaat zou willen nagaan

- wat de invloed van de tariefstructuur voor de opslag in het centrale distributiekanaal is op de levensduur van een titel in de winkel, en

- wat de achtergrond is van de grote aantallen zg. 'streepjesboeken' die met een pennenstreep over de snede worden verramsjt als 'beschadigd'.

Met hoogachting en vriendelijke groet,

Stichting Auteursdomein,
drs. M.P.M. van de Ven (vz.)